Gminne przepychanki o mniejszość romską

Kategoria: Polityka Społeczna
Opublikowano: piątek, 18, styczeń 2019 15:40
Patrycja Grebla-Tarasek
Odsłony: 1068

Naczelny Sąd Administracyjny podtrzymał wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie, który stwierdził nieważność uchwały Rady Miasta Limanowa z dnia 30 lipca 2015 r. w przedmiocie realizacji zadania dotyczącego poprawy warunków mieszkaniowych społeczności romskiej z terenu miasta Limanowa. Niniejszą uchwałę zaskarżyła do WSA Gmina Czchów.

Uchwała podjęta przez Radę Miasta Limanowa dotyczyła zakupu nowych domów dla mieszkających na terenie miasta Limanowa Romów. Na jej podstawie nabyto nieruchomość, która ma służyć zapewnieniu odpowiednich warunków mieszkaniowych mieszkańcom Limanowej należącym do romskiej mniejszości etnicznej, na ternie Gminy Czchów. Limanowa przystąpiła do rządowego projektu, w ramach którego samorząd otrzymał pieniądze na domy dla Romów ze swojego terenu. Jest ich w sumie około 150. Jeden dom został kupiony w gminie Chełmiec w Marcinkowicach, dokąd przeniosła się jedna rodzina. Kolejną nieruchomość dla Romów, którzy mieszkają w nadającej się tylko do rozbiórki ruinie udało się kupić w Czchowie. Problem polega na tym, że mieszkańcy Gminy Czchów nie chcą za sąsiadów mniejszości romskiej.

Skarżąca gmina zarzuciła, że miasto Limanowa realizuje zadania własne na terenie Gminy Czchów, co niewątpliwie narusza interes prawny tej ostatniej. Jednocześnie Miasto Limanowa tworzy mieszkaniowy zasób gminy na terenie innej gminy, co jest niezgodne z prawem i również narusza interes prawny Gminy Czchów, gdyż na jej terenie może istnieć wyłącznie jej własny mieszkaniowy zasób gminy. Ponadto skarżąca Gmina uważa, że prawidłowo sformułowana uchwała powinna wskazywać konkretną nieruchomość, na nabycie której rada wyraża zgodę. Gdyby bowiem zaskarżona uchwała taką treść posiadała i wskazywała nabywaną nieruchomość w Gminie Czchów, interes prawny Gminy Czchów wynikałby z niej bezpośrednio. Natomiast w ocenie Gminy Czchów to, iż w uchwale nie wskazano nabywanej nieruchomości, ale na jej podstawie nabyto nieruchomość w Gminie Czchów, przesądza o istnieniu interesu prawnego po jej stronie, gdyż uchwała prowadzi bezpośrednio do wskazanych powyżej skutków na terenie Gminy Czchów.

W ocenie strony skarżącej jeżeli nabycie nieruchomości miało na celu zapewnienie odpowiednich warunków mieszkaniowych mieszkańcom Limanowej, to na podstawie przedmiotowej zgody nie mogło nastąpić nabycie nieruchomości położonej na terenie innej gminy. Zdaniem strony skarżącej funkcja zasobu mieszkaniowego gminy, w połączeniu z definicją gminy zawartą w ustawie samorządowej, determinuje miejsce jego położenia – lokale mieszkalne muszą znajdować się w tej gminie, a nie poza nią. Zdaniem strony skarżącej ustawodawca określił wprost, że wchodzące w skład mieszkaniowego zasobu gminy lokale zamienne muszą być położone w tej samej miejscowości, w której jest położony lokal dotychczasowy, czyli na terenie gminy, w której zamieszkuje korzystający z niego mieszkaniec i do której należy mieszkaniowy zasób. Żaden przepis nie zezwala wprost na tworzenie mieszkaniowego zasobu gminy poza jej terytorium, co nakazuje przyjęcie niedopuszczalności takiego rozwiązania i powoduje, że zaskarżona uchwała pozbawiona jest podstawy prawnej.

W ocenie strony skarżącej rozwiązanie przyjęte przez Burmistrza Miasta Limanowa sprzeciwia się również zasadom zawartym w "Programie integracji społeczności romskiej w Polsce na lata 2014-2020". Wniosek o dotację złożony przez Miasto Limanowa nie zawiera bowiem żadnej informacji o planowaniu działań wykraczających poza obszar Gminy Limanowa, a na podstawie pierwotnego brzmienia zapisów wniosku o dofinansowanie, poprzez kolejno wprowadzane aneksy, doszło do zakupu nieruchomości na terenie innej gminy, bez spełnienia obowiązków wynikających z "Programu".

W ocenie Miasta Limanowa, zawarta w skardze argumentacja, że gmina nie może nabywać

Phoca PDF

nieruchomości na terenie innej gminy z powołaniem na definicję lokalu zamiennego i socjalnego jest o tyle nieprawidłowa, że przepisy dotyczące lokali zamiennych i socjalnych mają charakter ochronny wobec najemcy. Wynika z nich jedynie obowiązek zapewnienia określonego lokalu w sytuacjach prawem przewidzianych, w szczególności gdy wynajmujący wypowiada umowę najemcy. A contrario gmina może być właścicielem nieruchomości na terenie innej gminy, ale nie może ich oferować jako lokali zamiennych. O ile definicja lokalu zamiennego zawiera ograniczenie terytorialne, to definicja lokalu socjalnego już tego rodzaju ograniczenia nie zawiera

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie zważył, co następuje: Należy zgodzić się ze stroną skarżącą, iż zaskarżona uchwała w istocie stanowi uchwałę o wyrażeniu zgody na dokonanie czynności nabycia nieruchomości przez Burmistrza Miasta Limanowa, gdyż nie określa ona w żaden sposób zasad nabywania nieruchomości. Należy zgodzić się z argumentacją strony skarżącej, że uchwała o wyrażeniu zgody na dokonanie czynności nabycia nieruchomości przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) powinna konkretyzować nieruchomość, której wyrażona zgoda dotyczy. Jest to bowiem zgoda na dokonanie określonej czynności prawnej, a zatem mającej za przedmiot określoną nieruchomość. Nie może zatem to być zgoda niezindywidualizowana. W uchwale rady gminy o wyrażeniu zgody na zakup nieruchomości powinna ona zostać odpowiednio oznaczona, w sposób umożliwiający jej identyfikację. Organ gminy jest bowiem uprawniony do wyrażenia zgody na zakup określonej nieruchomości, a nie do udzielenia zgody o charakterze generalnym. Wobec powyższego zaskarżoną uchwałę podjęto z naruszeniem prawa a naruszenie to w ocenie Sądu ma charakter istotny.

Za zasadne uznał Sąd również zarzuty skargi odnoszące się do kwestii tworzenia mieszkaniowego zasobu gminy na terenie danej gminy. Należy podnieść, że co do zasady nie jest niemożliwe nabycie przez gminę nieruchomości położonej na obszarze innej gminy. Gmina jako osoba prawna może nabyć nieruchomość położoną na terenie innej gminy, natomiast nabycie to nie zmienia zasięgu terytorialnego poszczególnych gmin.

Tworzenie warunków do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej należy do zadań własnych gminy. Gmina, na zasadach i w wypadkach przewidzianych w ustawie, zapewnia lokale socjalne i lokale zamienne, a także zaspokaja potrzeby mieszkaniowe gospodarstw domowych o niskich dochodach. W celu realizacji powyższych zadań gmina może tworzyć i posiadać zasób mieszkaniowy. Treść zaskarżonej uchwały wskazuje, że została ona podjęta w celu włączenia nabytych na jej podstawie nieruchomości do zasobu mieszkaniowego gminy (zasobu komunalnego Miasta Limanowa).

Uchwała rady gminy ustanawiająca zasady wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy ma charakter prawa miejscowego, może ona zatem obowiązywać tylko na obszarze tej gminy, która ją podjęła. Nie można zatem przyjąć, że do mieszkaniowego zasobu gminy mogą wchodzić nieruchomości położone poza terytorium danej gminy, gdyż wówczas nie byłoby możliwe ustalenie przez gminę w odniesieniu do tej części jej zasobu mieszkaniowego zasad wynajmowania lokali w formie uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego. Mieszkańcy korzystający z lokali położonych na terenie innej gminy stają się bowiem z mocy prawa członkami wspólnoty samorządowej tej gminy, na której terytorium zamieszkują. Oznacza to, że w oparciu o zaskarżoną uchwałę nie było możliwe nabycie nieruchomości celem włączenia jej do zasobu mieszkaniowego Miasta Limanowa, a tym samym określony w uchwale jej cel nie może być zrealizowany, gdyż narusza to wyżej wskazane przepisy prawa.

Mając na uwadze wyżej wskazane wady zaskarżonej uchwały uznać należy, że narusza ona prawo w stopniu istotnym, zachodzą więc przesłanki do stwierdzenia jej nieważności w całości.

Phoca PDF

Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego stwierdzający nieważność zaskarżonej uchwały potrzymał w wyroku Naczelny Sąd Administracyjny. Wyrok w tej sprawie jest prawomocny.

Efekt sprawy jest taki, że Romowie nie chcą się przeprowadzić do zakupionego dla nich domu na terenie Gminy Czchów i nadal zamieszkują w domu w bardzo kiepskich warunkach mieszkaniowych. Mieszkańcy Gminy Czchów nie chcą, aby rodzina Romska została osiedlona na ternie ich Gminy a pieniądze na poprawę warunków mieszkaniowych mniejszości romskiej zostały wydane, niezgodnie z ich celem przeznaczenia. Warto wspomnieć, że w sprawie tej wypowiadał się Rzecznik Praw Obywatelskich, gdyż podłoże tej sprawy jest niewątpliwie rasistowskie i ksenofobiczne.

Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie z dnia 10 lipca 2017 r., Sygn. III SA/Kr 585/17

Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 5 grudnia 2018 r., Sygn. I OSK 2729/17

Źródło: CBOSA

Phoca PDF